

Viļānu novads

Publicēts: 17.02.2020.

Rēzeknes filiāle

Viļānu novads

Novada tīmekļa vietne:

www.vilani.lv

Viļānu novada administratīvi teritoriālo iedalījumu veido novada centrs Viļānu pilsētā un Dekšāres, Sokolku un Viļānu pagasti. Viļānu novads robežojas ar Rēzeknes, Varakļānu un Riebiņu novadiem.

Bezdarbnieka deklarēta dzīves vieta	Bezdarbnieku skaits	No tiem						Iedzīvotāju skaits kopā	Darbspējas vecumā	Bezdarba līmenis %
		Sievietes	Personas ar invaliditāti	Jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem	Ilgstošie bezdarbnieki	Personas pēc bērna kopšanas atvaļinātuma	Pirmspensijas vecuma bezdarbnieki			
Viļānu novads	582	312	125	26	323	10	115	5786	3425	17,1

Datu avots: Nodarbinātības valsts aģentūra un Centrālā statistikas pārvalde

Iedzīvotāji

Pēc PMLP datiem (2020.gada 1.janvāris):

- Viļānu novadā dzīvo 5786 iedzīvotāji, lielākais iedzīvotāju skaits koncentrējas Viļānu pilsētā – 2983 jeb 51.56% no visiem novada iedzīvotājiem. Vidējais Viļānu novada iedzīvotāju blīvums uz 1km² ir 20.3.
- Viļānu novada nacionālais sastāvs – 51.2% latvieši, 45,9% krievi un 9,9% citu nacionalitāšu iedzīvotāji.
- 2,15% Viļānu novada iedzīvotāju ir vecuma grupā līdz darbības vecumam (jaunāki par 15 gadiem), 64.21% darbības vecumā (15 – 62gadi) un 23.64% virs darbības vecuma (vecāki par 62 gadiem).

Nodarbinātība un darba iespējas

Ar Viļānu novadā reģistrētajām vakancēm var iepazīties Nodarbinātības valsts aģentūras CV un vakanču portālā <https://cvvp.nva.gov.lv/>;

Darba tirgus situācijas raksturojums:

- Ekonomiski aktīvi ir 237 uzņēmumi;
- Strādājošo vidējā bruto darba samaksa Viļānu novadā ir 648 EUR;
- Lauksaimniecība un mežsaimniecība ir tas darbības veids, kurā darbojās vislielākais skaits Viļānu novada ekonomiski aktīvo vienību.

Ekonomika un uzņēmējdarbības vide

Ekonomiskais raksturojums:

Sadalījumā pēc galvenajiem darbības veidiem, vairāk nekā puse, jeb 56% ekonomiski aktīvās uzņēmējdarbības vienības pārstāv lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbības jomas, 11% - citus pakalpojumus, 10% tirdzniecības, auto un moto remonta darbības jomu, 8% - apstrādes rūpniecības jomu.

Lielākie Viļānu novada uzņēmumi pēc apgrozījuma:

- SIA „Alņi AS”, kas darbojas zāģēšanas, ēvelēšanas un impregnēšanas jomā;
- SIA „Vlakon” (smilts un grants izstrāde, māla un kaolīna ieguve);
- AS „Viļānu selekcijas un izmēģinājumu stacija” (jauktā lauksaimniecība, elektroenerģijas ražošana, elektroenerģijas tirdzniecības);
- Lauksaimniecības pakalpojumu KS „Viļāni” (piena pārstrāde un siera ražošana, lopkopība u.c.);
- AS „Strūžānu kūdras fabrika” (kūdras ieguve);
- AS „Lopkopības un izmēģinājumu stacija Latgale” (jauktā lauksaimniecība-augkopība un lopkopība).

Perspektīvākās darbības jomas un attīstības tendences:

- Lauksaimniecības zinātniskās bāzes attīstība;
- Lauksaimniecības uzņēmumu ražošanas attīstība un diversificēšana;
- Lauku tūrisms;
- Ēdināšanas un viesnīcu pakalpojumi.

Lielākie infrastruktūras un uzņēmējdarbības vides attīstības projekti:

Viļānu novada pašvaldība piesaista finansējumu projektiem, kuru mērķis ir ražošanas attīstībai labvēlīgas vides veidošana

- Ielu, tiltu un ielas apgaismojuma izbūve un rekonstrukcija Viļānu pilsētā;
- Ūdenssaimniecības attīstība Viļānu novadā;
- Lauku ceļu sakārtošana Viļānu novadā;
- Energoefektivitātes paaugstināšana – pašvaldības ēkās t.sk. izglītības iestādēs;
- Sporta infrastruktūras sakārtošana – sporta halles būvniecība, pilsētas stadiona pārbūve Viļānu pilsētā;
- Sociālās aprūpes infrastruktūras sakārtošana;
- Kultūrvēsturisko objektu infrastruktūras saglabāšana;
- Uzņēmējdarbības attīstība Latgales programmas ietvaros;
- Viļānu pilsētas ielu segumu atjaunošana.

Iedzīvotājiem savas intereses ir iespējams realizēt darbojoties kādā Viļānu novada nevalstisko organizācijām- 01.01.2019. novadā ir reģistrētas:

- 26 biedrības;
- 2 nodibinājumi;
- 9 draudzes;
- 1 reliģiska iestāde;
- 1 atklātais sabiedriskais fonds
- 2 sabiedriskās organizācijas un 1 sporta sabiedriskā organizācija.

Novada mājas lapā www.vilanunovads.lv var iegūt aktuālo informāciju uzņēmējiem, iedzīvotājiem un novada viesiem - par izglītības iespējam novadā, sociālo un veselības aprūpi, tūrisma iespējām un citu aktuālu informāciju. Pašvaldība sniedz informāciju par pieejamām zemēm uzņēmējdarbībai, mazstāvu apbūves zemēm, pieejamajiem dzīvokļiem. Pašvaldība savā mājas lapā ievieto aktuālo informāciju par vakantajām amata vietām pašvaldības uzņēmumos un iestādēs.

Sadzīves apstākļi

Izglītība:

- Pirmskolas izglītības programmas īsteno 3 izglītības iestādes;
- Vispārējās izglītības programmas realizē Viļānu vidusskola un Dekšāres pamatskola;
- Profesionālās ievirzes izglītības programmas tiek realizētas Viļānu mūzikas un mākslas skolā un Viļānu novada sporta skolā;

Kultūra:

- Kultūras, tautas nami un atpūtas centri nodrošina kultūras dzīves organizāciju katrā teritoriālajā struktūrā;
- Iedzīvotāji var piedalīties mākslinieciskās pašdarbības kolektīvos – ansambļi, folkloras kopas, amatierteātri, deju kolektīvi, orķestrīši;
- Darbojas trīs muzeji – Viļānu novadpētniecības muzejs (akreditēts), Dekšāres pagasta muzejs un Latgales tradicionālās kultūras centrs „Latgaļu sāta”;
- Katrā Viļānu novada administratīvi teritoriālajā vienībā ir bibliotēka;
- Pasākumu norisei vasaras sezonā iespējams izmantot āra estrādes Viļānu pilsētā „Lakstīgalu saliņa” un Sokolku un Dekšāru pagastos.

Sports:

- Sporta aktivitātes organizē Viļānu sporta skola;
- Novada iedzīvotājiem ir pieejamas divas sporta zāles, trīs stadioni un sporta komplekss Viļānu pilsētā un Dekšāres pagastā;
- Āra trenāžieri Viļānu vidusskolas stadionā un Sokolku pagastā.
- Šķēršļu josla un parkūra laukums aktīvās atpūtas laukumā „Ala” Viļānu pilsētā.

Veselība:

- Veselības aprūpes pamatpakalpojumus novada iedzīvotājiem sniedz SIA „Viļānu slimnīca”;
- Primārās veselības aprūpes pakalpojumus – 4 ģimenes ārstu prakses vietas;
- Zobārstniecības pakalpojumus – 1 prakses vieta;
- Pieejamas 3 aptiekas.
- Trīs feldšeru punkti.

Sociālie atbalsta pakalpojumi:

- Viļānu novada pašvaldības Sociālais dienests sniedz iedzīvotājiem sociālo palīdzību un nepieciešamos sociālos pakalpojumus, tādā veidā palīdzot cilvēkiem atrisināt vai mazināt sociālās problēmas; palīdzot atjaunot vai uzlabot sociālās funkcionēšanas spējas tiem iedzīvotājiem, kuri saviem spēkiem nespēj sevi nodrošināt, kā arī sniedzot materiālu atbalstu krīzes situācijās nonākušām trūcīgām personām un veicinot darba spējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.
- Sociālā atbalsta centrs „Cerība” nodrošina profesionālu un mērķtiecīgu sociālo pakalpojumu sniegšanu, kas orientēta uz klienta sociālo problēmu risināšanu, attīstot personas resursus un piesaistot atbalsta sistēmas ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, personām krīzes situācijās, palīdzot uzturēt dzīves kvalitāti personām, kuras vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ ar grūtībām veic pašaprūpi.

Sabiedriskais transports:

- Dzelzceļa pasažieru pārvadājumi Viļānu novadā pieejami maršrutos Rīga - Zilupe un Zilupe - Rīga, ko nodrošina VAS „Pasažieru vilciens”.
- Autobusu kustība tiek nodrošināta starp Viļāniem un nozīmīgākajiem gala mērķiem: Rīga; Rēzekne; Daugavpils; Preiļi; Madona; Varakļāni; Strupļi; Radapole.
- Viļānu novada iedzīvotājiem ir iespēja strādāt ārpus novada robežām, jo sabiedriskā transporta piedāvājumi nodrošina nokļūšanu uz un no darba, lai iedzīvotāji varētu strādāt pilnu darba dienu.

<https://www.nva.gov.lv/lv/vilanu-novads>